

Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

Teie 31.07.2026 nr 21-2/26/2906,
KLIM/26-0874/-1K

Meie 02.09.2026 nr 1.2-3/1932-3

Energiamajanduse korralduse seaduse, elektrituruseaduse ja maagaasiseaduse muutmise seaduse (energiatõhususe direktiivi ülevõtmine) eelnõule märkuste esitamine

Lugupeetud taristuminister Kuldar Leis

Täname võimaluse eest esitada kooskõlastamisele esitatud energiatõhususe direktiivi ülevõtmisega seotud seaduste muutmise eelnõule tähelepanekuid ja märkusi.

Kooskõlastame eelnõu märkusega, mille kohaselt tuleks seletuskirjas täpsemalt avada eelarve mõju, riske ja katteallikaid järgmiseid asjaolusid silmas pidades.

Eelnõus puudub täpsem hinnang kohalike omavalitsuste (KOV), tervise- ja sotsiaalasutuste hoonefondi renoveerimiskuludele. Kohustusi on hinnatud üldisel tasandil, kuid vajalik eelarvevajadus jääb määratlemata. See tekitab riski nii rahastamise kui ka direktiivi eesmärkide täitmise seisukohast. Haiglate mahtu on mõnevõrra hinnatud, kuid üld- ja erihoolekande taristu vajadused on ebaselged. Haiglavõrgu haiglatest on nii riigi kui KOV asutatud haiglaid, kokku 20 haiglat. Palume arvesse võtta haiglate jaotust, sh haiglavõrgu HVA haiglaid. Samuti puudub info näiteks selle kohta, kas AS-i Hoolekandeteenused vajadused on hinnangutesse arvestatud või mitte, kuid suuremaid teenusepakkujaid on teisigi.

Seletuskirja järgi mõjutab eelnõu ka haiglaid, tervisekeskusi, hooldekodusid, sotsiaaleluruume ja muud sarnast taristut. Arvestades, et nendes hoonetes osutatavaid teenuseid rahastatakse valdavalt riigi või KOVi eelarvest, võib seadusega pandud kohustuste mõju kanduda ka avaliku sektori eelarvetele teenuse hinna kaudu. Sotsiaaleluruumidele nähakse ette erand juhul, kui renoveerimine tõstab üüri või ei ole kuluneutraalne. Tervishoiuhoonetele lisandub erand rahvatervishoiu hädaolukorra korral, et vältida kohustuste täitmise survet kriisiolukorras. Need erandid viitavad sellele, et mõlema sektori taristute investeerimiskulud võivad osutuda märkimisväärselt ning hilisem kokkuhoid ei pruugi katta täiendavat investeerimisvajadust.

Sotsiaal- ja tervishoiuteenuste rahastamine toimub suures osas avaliku sektori eelarvete kaudu, mis juba praegu ei kata täielikult teenuste tegelikke vajadusi. Uute kohustuste võtmine ilma selge rahastamis- ja rakendusplaanita ei ole jätkusuutlik lähenemine.

Eelnõu toetub peamiselt olemasolevatele avaliku sektori, CO₂ kvoodituludele ja Euroopa Liidu rahastuskanalitele. samas puudub plaan rahastuse vähenemise korral. Näiteks oli sotsiaalministeeriumi (SOM) 2028+ esmane taotlus HVA haiglate ja sotsiaalvaldkonna taristuinvesteeringuteks 430 mln eurot struktuurivahendite (SF) vahendeid, millele lisanduks veel paarsada miljonit eurot kaasfinantseeringut. Sellest oleks võimalik olnud rahastada ka energiatõhususe eesmärkideks vajalikke taristuinvesteeringuid. Siiski nähti energiatõhususe

eesmärkide täitmiseks ette nähtud kuni 80 mln eurot SF vahendeid, nimetatud summa hõlmab ka muude eesmärkide ja meetmete jaoks vajalikke investeeringuid. Haiglavõrgu haiglad ja sotsiaalvaldkonna taristu vajavad täiendavaid taristuinvesteeringuid hoonete kaasajastamiseks ja energiatõhususe eesmärkide saavutamiseks.

Toetame energiatõhususe direktiivi eesmärke, kuid seletuskiri ei võimalda praegu piisavalt hinnata mõju tervishoiu- ja sotsiaalvaldkonnale. Puuduvad täpsemad hinnangud haiglate sh HVA haiglate, hoolekandeesutuste ja sotsiaalhoonete taristu investeerimisvajadusele ning rahastamisallikatele. Kuna valdkonna teenuseid rahastatakse suures osas avaliku sektori eelarvest, sh riigieelarvest ja KOVide eelarvetest, võib eelnõu avaldada otsest mõju teenuste hinnale. See võib tähendada vajadust katta investeeringuteks kehtestatavate nõuete täitmise kulusid või hüvitada taristu omanikele kulusid juhul, kui teenuseosutaja tegutseb rendipinnal.

Erilist tähelepanu vajab asjaolu, et seletuskirjas viidatakse eelarvevahendite ebapiisavusele. Lisaks konkureerib energiatõhususe eesmärkide rahastamine samade SF ja riigieelarveliste vahendite pärast, mida vajatakse tervise- ja sotsiaalvaldkonna muu taristu arendamiseks. Seetõttu tuleb seletuskirjas täpsustada sektoriülene investeerimisvajadus, rahastamisallikad ning energiatõhususe eesmärkide mõju tervishoiu- ja sotsiaalteenuste rahastamisele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Karmen Joller
sotsiaalminister

Ivar Sikk 5913 7588
Ivar.Sikk@sm.ee

Piret Eelmets 6269 128
Piret.Eelmets@sm.ee